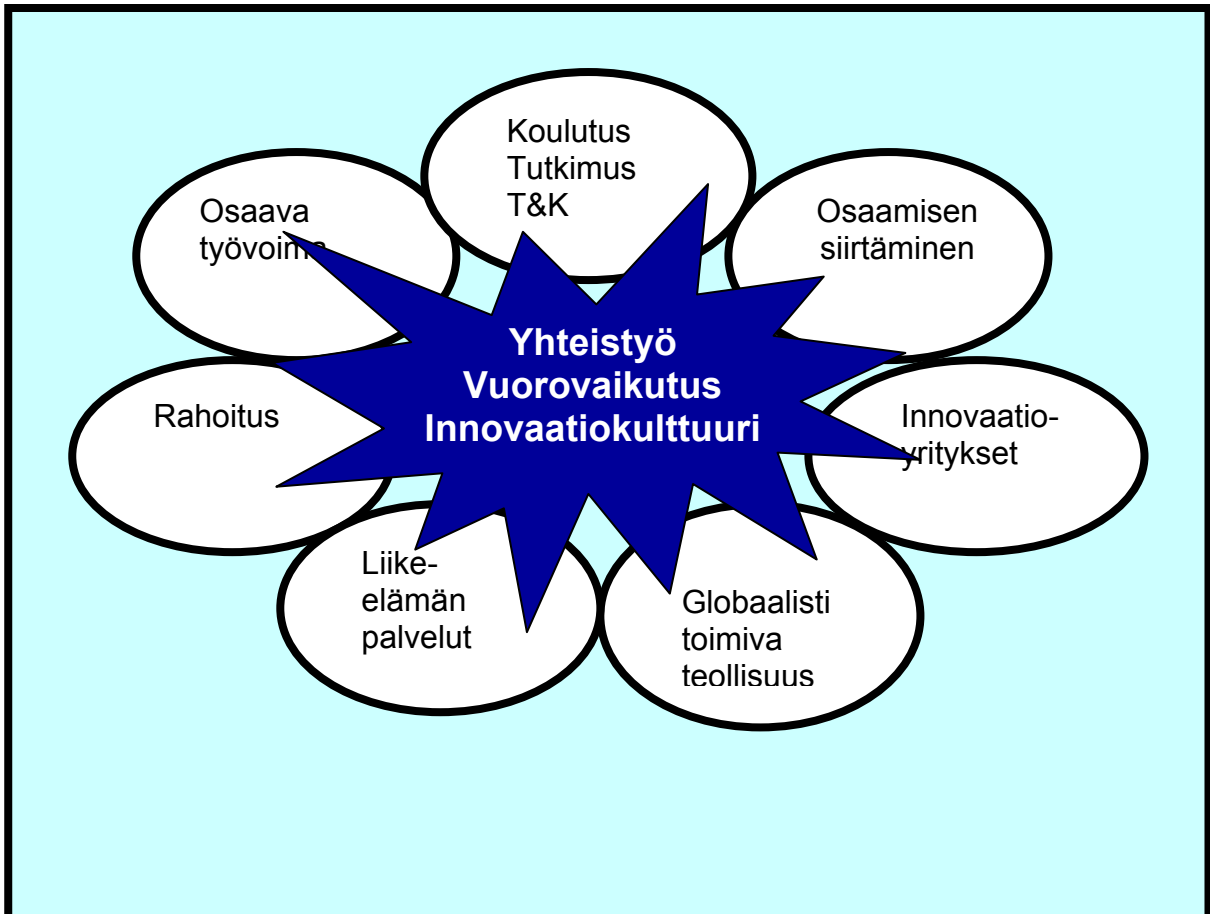
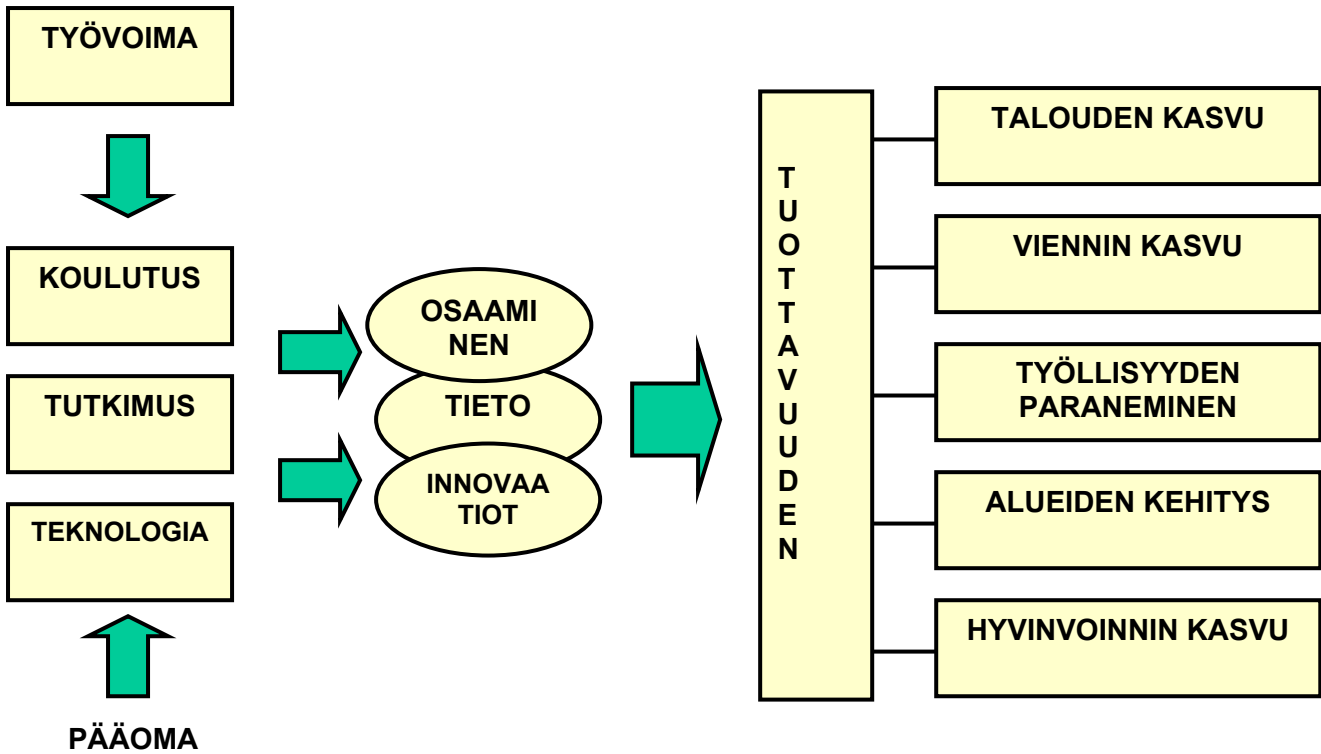

KOUVOLAN SEUDUN RAKENEMUUTOSOHJELMA v. 2007- 2013

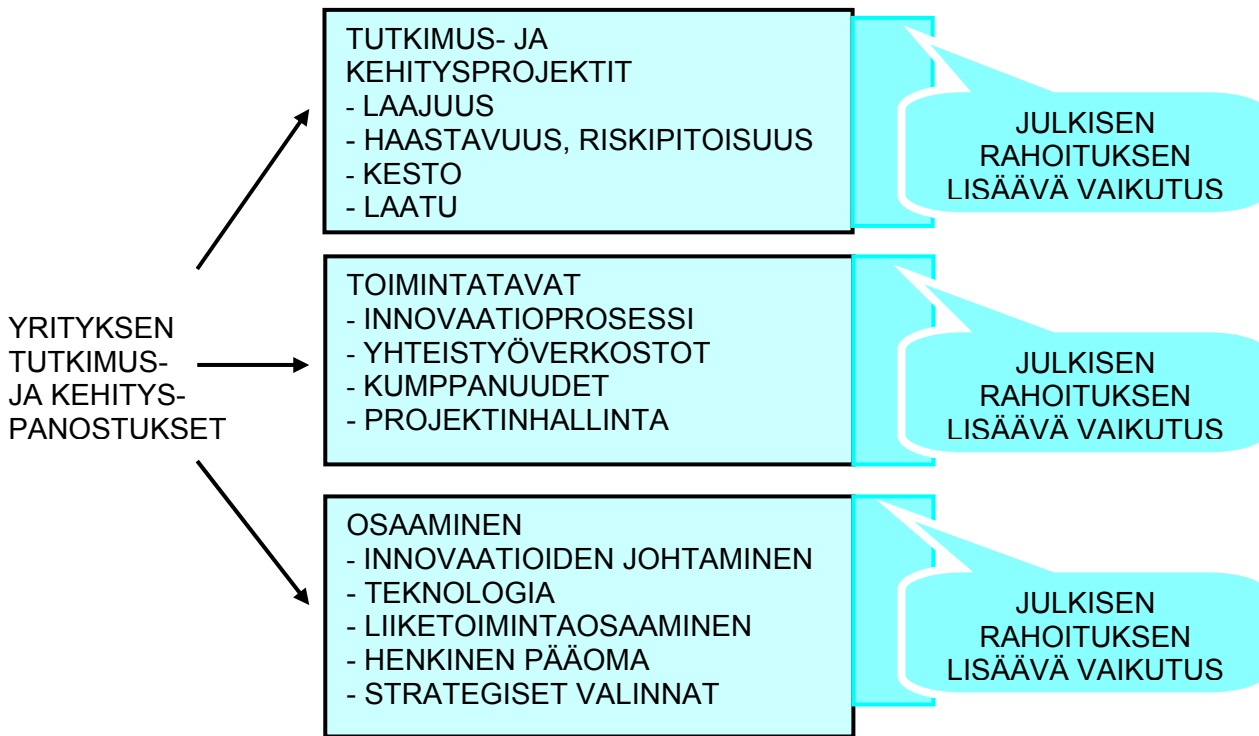

Kouvola seudun rakennemuutostyöryhmä 16.02.2007

UUDEN KASVUMALLIN MUKAAN LÄHTEET OVAT KOULUTUKSESSA, TUTKIMUKSESSA JA TEKNOLOGIASSA.

JULKISEN RAHOITUKSEN VAIKUTUS YRITYSTEN TOIMINTATAPOIHIN JA OSAAMISEEN

VAIKUTTAVUUSARVIOINNIN AVULLA TUTKITAAN JULKISEN RAHOITUKSEN VAIKUTUKSIA YRITYSTEN TOIMINTATAPOIHIN JA OSAAMISEEN. YKSINKERTAISIMMILLAAN ARVIOINTI KOHDISTUU PROJEKTITASOON, JOLLOIN TUTKITAAN TOIMINTATAPOJEN MUUTOKSIA JULKISESTI RAHOITETUN PROJEKTIN AIKANA. LAAJEMMIN YMMÄRRETTYNÄ ARVIOINTI MITTAA, MITEN JULKINEN RAHOITUS VAIKUTAA PYSYVÄMPÄÄN TOIMINTATAPOJEN MUUTOKSEEN PROJEKTIN JÄLKEEN. VIIME KÄDESSÄ ON MAHDOLLISTA TUTKIA, KUINKA YRITYKSET KÄYTTÄVÄT JULKISTA RAHOITUSTA. KESKEISTÄ ON, KUINKA JULKINEN RAHOITUS VAIKUTTAA YRITYKSEN STRATEGIAAN.

m:rakennemuutostyöryhmä/TEKES uusi kasvumalli 2 julk rah vaik yritysten anneli m-j

Käynnistämisen lähtökohdat

Keskustelu Kouvolan seudun rakennusmuutosohjelman laatimisesta käynnistettiin Kouvolan kaupunginjohtaja Aimo Ahtin aloitteesta Voikkaan ja Kymin tehtaitten n.1.200 työntekijän irtisanomispäätösten julkistumisen jälkeen. Valmistelutyön käynnistämisestä sovittiin kokouksessa 02.05.2006. Aloituskeskustelun perusteella, seudun kuntien, maakunnan, seudun kuntayhtymän, TE-keskuksen ja UMP Kymmenen edustajat päättivät yksimielisesti käynnistää ohjelmatyön tavoitteena aikaansaada Kouvolan seudun rakennemuutosohjelma vuoden 2007 alkuun mennessä. Ohjelman laatimisen lähtökohdista todettiin mm. seuraavaa:”

”Tarkoituksena on käynnistää periaatekeskustelu Kouvolan seudun rakenne - muutoksesta ja rakennemuutosohjelman sisällöstä v. 2007-2013. Valmisteltaviin asioihin kuuluvat kaikki seudun rakennemuutoksen aihepiirit. Tarkoitus ei ole keskustella ainoastaan UPM:n, Myllykosken ja StoraEnson paperitehtaitten saneerauksista ja ko. toimenpiteiden jälkihoidosta. Ohjelman sisällön tulee muotoutua osallistujien esille tuomien tarpeiden pohjalta.

Kymenlaakso sisältyy työllisyys- ja kilpailukykyohjelman kohdealueisiin. Lähtökohdat uudelle rakenneohjelmakaudelle ovat Kouvolan seudun osalta suotuisimmat kuin edellisellä kaudella. Ohjelmakaudella 2007-2013 Kymenlaaksolla on käytössään n. 120 milj. €, josta Kouvolan seudun osuus tulee olemaan, seudun aktiivisuudesta riippuen, 55-75 milj.€. Lisäksi on hyödynnettävissä kansallisten kehittämissuunnitelmien rahoitus. Se, onko Kouvolan seudulla kykyä ja tahtoa hyödyntää mahdollisuutensa, on ydinkysymys tällä hetkellä.

EU-rahoituksen lisäksi ovat käytettävissä kansalliset rahoitusohjelmat sekä teknologian kehittämisrahoitus mm. energia-, metsäteollisuuden aloilla. Lisäksi vuoden 2006 lisäbudjettiin mahdollisesti tuleva rahoitus. Rahoituksen hyödyntäminen edellyttää yrityksiltä hyviä ideoita ja hankkeita. Kuusankosken osalta käytettävissä on maksimimääräiset (5 % korkeammat) tukitasot yrityksille.

Edelliseen ohjelmakauteen verrattuna kehittämissuunnitelmien toimenpiteet on suunnattava fokusoidummin valituille painopistealueille. Omarahoitusosuuden budjetointi on laitettava kuntoon, jotta vastaanottoedellytykset olisivat olemassa. Omaa rahaa tarvitaan 55-75 % kokonaisrahoituksesta.

Seudun toimijoiden yhteistyö ja sen organisointi ovat tärkeimpiä asioita. Seudun ”kehittämissuunnitelma” on sisällyttävä kuntien talousarvoihin (kehittämisraha/omarahoitus). Yksittäisellä kunnalla ei ole mahdollisuuksia yksin vastata näin vaativiin haasteisiin”.

Käydyn yleiskeskustelun pohjalta Kouvolan seudun rakennemuutosohjelman 2007-2013 valmistelua päätettiin käynnistää. Keskeisimmät ohjelmalle asetettavat odotukset liittyvät seudun kehittämiseen, vaikuttavien tulosten aikaan saamiseen, tarjolla olevien resurssien hyödyntämiseen (rahoitustuet, yritysrahoitus, omarahoitus), tulosten vaikuttavuuden arviointiin ja mittaamiseen (tulos = hankeohjelmien tuotos), työpaikkojen määrän kehittämiseen sekä kuntien verotulokertymien kehittämiseen.

Tämä rakennemuutosohjelmatyö on keskittynyt koko Kouvolan seudun rakenteellisten kehitysongelmien ratkaisemiseen ohjelmakaudella 2007-2013. Voikkaan –tehtaan lopettamisesta johtuvien akuuttien ongelmien poistamiseksi on toiminut aktiivisesti erillinen jälkihoitoyhjä.

Kouvolassa 16. helmikuuta 2007

Kouvolan seudun rakennemuutostyöryhmä

Eskelinen Pertti, Hasu Tuomo, Helminen Harri, Huttunen Reijo, Hyttinen Jyrki, Lindström Yngve, Mattila Eero, Nyberg Jukka, Pirhonen Jarmo, Pousi Juhani, Toivanen Pentti, Välinoro Tapio

Aimo Ahti työryhmän puheenjohtaja

Olli Kalpamaa työryhmän sihteeri

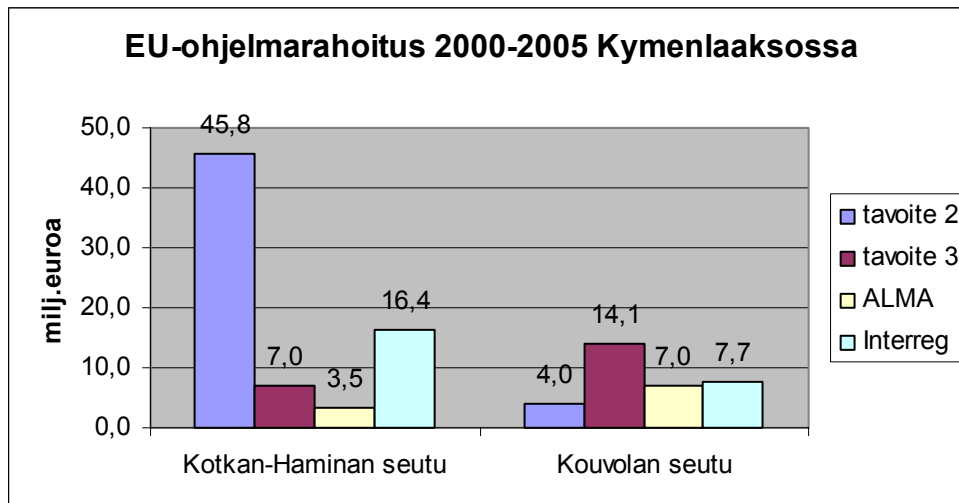
Kouvolan seudun kasvukeskus-/rakennemuutosohjelma vuosiksi 2007-2010 (2013)

A. Muutostarpeen kuvaus ja strategiset muutoslinjaukset

1. Rakennemuutosohjelman rahoitusmahdollisuudet – raami 2007–2013/ Kymenlaakson ja Kouvolan seudun EU- ja kansallinen rahoitusraami

1.1. EU – ohjelmärahoitus 2000- 2005

Lopuillaan olevalla ohjelmakaudella on Kymenlaakson liiton tekemän selvityksen mukaan päätetty suunnata EU-rahoitusta ja siihen liittyvää kansallista valtion rahoitusta aluekehitystä edistäviin hankkeisiin yhteensä n. 105,5 M€ eli n.17,5 M€/vuosi. Etelä-Kymenlaaksoon on rahoituksesta kohdistunut n. 72,5 M€ ja Pohjois- Kymenlaaksoon n. 33 M€.

1.2. Arvio kauden 2007- 2013 EU-rahoituksesta

EU:n ja Suomen välillä sovitun talousarvion ja valtioneuvoston 1.2.2007 tekemän ratkaisun perusteella voidaan arvioida Kymenlaaksoon kohdistuvien EU-ohjelmien rahoitusraamin kaudella 2007–2013 olevan n. **110 M€**.

Kilpailukyky- ja työllisyysohjelman EAKR-kokonaisrahoitus Kymenlaaksossa uudella ohjelmakaudella on n. **70 M€** (EU + kansallinen). Määrä on hieman enemmän kuin nykyisen tavoite 2-alueen rahoitus Kymenlaaksossa. Ohjelman rahoitus kohdentuu seuraaviin toimintalinjoihin:

- (TL 1) Yritystoiminnan edistäminen
- (TL 2) Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen
- (TL 3) Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen

Hallituksen päätöksessä koko Kymenlaakso on sisällytetty Etelä-Suomen EAKR-kilpailukyky- ja työllisyysohjelman toimenpidealueeseen ns. haasteellisen kehityksen alueena. Haasteellisten alueiden osuus ohjelman rahoituksesta on 67 %. Kymenlaakson osuus tästä on kaikkiaan noin 60 M €, eli 8,6 M€ / vuosi.

Toimenpideohjelman rahoituksesta 28 % käytetään ns. teemahankkeisiin (TL 5), joista kilpailee koko Etelä-Suomi. Onnistuessaan Kymenlaakso voi saada ohjelmakaudella teemahankkeiden avulla 5-10 miljoonaa euroa. Rahoituksen kohdentuminen riippuu vireille tulevista hankkeista. Toimenpideohjelmasta 5 % käytetään suurkaupunkien (Pääkaupunkiseutu ja Turku) teemahankkeisiin (TL 4)

Kilpailukyky- ja työllisyysohjelman ESR-rahoituksesta 1/3 on valtakunnallisessa jaossa ja 2/3 tulee alueellisten ohjelmien kautta. Niiden kohdentumista voidaan arvioida vain menneen kehityksen valossa. Ohjelman rahoitus kohdentuu neljään toimintalinjaan:

(TL 1) Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen

(TL 2) Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy

(TL 3) Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis-, innovaatio- ja palvelujärjestelmien kehittäminen

(TL 4) Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR- toiminnassa

ESR- rahoitusta (EU+ kansallinen) voidaan varovaisen arvion mukaan saada n. kolmannes verrattuna kilpailukyky- ja työllisyysohjelman rahoitusmäärään eli n. **20 M€**.

Kymenlaakso on mukana kahdessa EU:n rajat ylittävän yhteistyön ohjelmassa: Kaakkois-Suomi-Venäjä ENPI- (European Neighbourhood Programme Instrument) ohjelmassa, sekä Keskisen Itämeren Interreg IV A-ohjelmassa. ENPI-ohjelman kokonaisrahoitus on alustavien tietojen mukaan 72 M€, josta EAKR- rahoituksen osuus on 36 M€. Keskisen Itämeren ohjelman kokonaisrahoitus on 125 M€, josta EAKR- osuus on 101 M€. Alustavat rahoitusarviot Kymenlaakson rahoitusmahdollisuuksista näistä ohjelmista ovat yhteensä n. **20 M€** :n luokkaa.

EU-rahoituksen täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää, että alueen yrityksiltä ja kunnilta löytyy omarahoitusta seitsemän vuoden kaudella yhteensä n. **300 M€**, joka varmistaa myös puhtaasti kansallisen aluekehitysrahoituksen saamisen maakuntaan.

2. Rakennemuutokseen vaikuttavia tekijöitä

2.1. Lyhyt keskeisten muuttujien kuvaus

Kouvolan seutu osana Kymenlaakson maakuntaa on ollut vuodesta 1992 väestöä menettävä alue. **Seudun asukasluku** on vähentynyt vuodesta 1992 vuoden 2006 loppuun mennessä 102.664:stä 96.639:ään eli **6.025 hengellä**. Seudun muuttotase on ollut negatiivinen ja kuolleisuus ylittänyt jo 6 vuotta sitten syntyneiden määrän. Seudun asukasmäärä on vuoden 2006 aikana alentunut 550 hengellä.

Väestön ikärakenne on seutuvertailun mukaan v. 2005 maan toiseksi vanhin ja ikärakenteen vanhenemisesta johtuva työelämästä eläkkeelle siirtyminen on valtakunnan nopeimpia.

Yli 65-vuotiaitten kokonaismäärä on noussut vuodesta 1990 vuoteen 2005: 15.998 → 20.088.

Syntyvien lasten määrä on alentunut jatkuvasti: v. 1991 syntyvän ikäluokan koko oli 1.291 lasta ja vuonna 2005 863 lasta. Vuonna 2006 syntyneitä oli enää 845.

Seudun **työpaikkojen kokonaismäärä** oli suurimmillaan vuonna 1990: 46.777 työpaikkaa ja alimmillaan vuonna 1993: 36.640 eli **10.000** työpaikkaa vähemmän. Tällä hetkellä (2006) työpaikkojen kokonaismäärän kehitys on suotuisaa. Työllisen työvoiman määrä on tällä hetkellä n. 41.428 (TE-keskus 19.12.2006).

Seudun **elinkeinorakenne** on kokenut suuren muutoksen. Teolliset työpaikat ovat vähentyneet v. 1990–2004: 11.595 → 8.655. Seudun elinkeinorakenne on muuttunut voimakkaasti palveluvaltaiseksi. Ikärakenteen vanhetessa, asukkaiden ansiotasoon kiinteästi sidoksissa oleva, kulutuskysyntä on heikkenemässä ja aiheuttanee jatkossa palvelualoille jatkuvaa toiminnan tehostamistarvetta.

Kouvolan seudulla toimintansa lopettaneita tai toimintaansa vahvasti saneeraamia, huomattavimpia yritys- tai julkisia toimipaikkoja on lueteltu alempana. Kokonaisarvio menetetyistä työpaikoista liikkuu 4.500 – 5.000 työpaikan välillä.

UPM :n Voikkaan paperitehdas, Myllykosken ja Inkeröisten paperitehtaitten saneeraus. Kymen lääninhallitus, Valion meijeri, Järvi-Suomen Portti (osittain), Postipankin kirjauskeskus, Mannerin leipomo, Valtion liikelaitosten toiminnan tehostus, Tele, TL, VR; vaatealaluonnon, tukkukaupan, metalliteollisuuden, pankkien- ja vakuutuslaitosten saneeraus yms.

Seudun tulevan kehityksen turvaavia kysymyksiä on osaavan **työvoiman saatavuus**. Väestön ikä- ja ammattirakenne tehtyjen laskelmien perusteella, seudun työvoiman tarve ja tarjonta eivät kohta 2010-luvulla (Kouvolan seudun työvoimastrategia):

”Eläkkeelle poistuma Kymenlaaksossa on v. 2005 arviolta 2400, v. 2010: 3160 ja 2015: 2800 henkeä. Yhteenvetona: v. 2006-2015 työelämään astuu 18.000 – 20.000 nuorta ja eläkkeelle poistuu n. 28.000-29.000 henkeä.

Kehitysoletus: Työpaikkojen nettomäärä kasvaa vain vähän ja vaihtelee ajoittain.

Lähimmän 10 vuoden aikana on maakunnassa palkattava n. 1000 henkeä vuodessa nuorten työmarkkinoille tulevien henkilöiden lisäksi. Vrt. marraskuussa 2006 Kymenlaaksossa oli työttömiä työnhakijoita 9400 (joista yli 4.000 oli 50 v. täyttäneitä).”

Kouvolan seudun osuus esitetyistä Kymenlaakson luvuista on n. 53-55 %.

Seudun kuntien verotulot kertyvät keskeisiltä osin ansiotuloverotuksen perusteella. Työvoiman tarjonnan supistuessa, **verotettavien lukumäärä ja verotulokertymä supistuvat** (on jo alkanut). Vaikka uusia työpaikkoja syntyy edelleenkin, kaikki työntekijät eivät enää asetu asumaan työpaikan sijaintikuntaan. Ilman huomattavaa muuttoliikettä muualta Suomesta, työperäistä maahanmuuttoa tai yritystoiminnan selkeää monipuolistumista, seudun nykyistä palveluvarustusta ei pystytä ylläpitämään ja rahoittamaan. Mikäli palvelujen nykytasoa halutaan pitää, asukkaiden verorasitus tulee selkeästi nousemaan tai sitten on edessä veropohjan rakenteellinen laajentaminen, todennäköisesti valtakunnallinen ”veroremontti”.

2.2. Seudun rakennemuutoksen kiteytys

Ilman pitkäjänteistä kehittämistyötä seudun elinkeinorakenteen uudistamiseksi ja uusien innovaatioiden hyödyntämiseksi, Kouvolan seudun vetovoima ja kilpailukyky eivät kehity myönteiseen suuntaan v. 2007-2013. Vain rakenteellisten uudistusten kautta yritysten liiketoiminnan tuoksellisuus paranee ja seudun kokonaiskehitystä kuvaava aluetuote kasvaa.

Kouvolan seudun tulevaisuuden ja kilpailukykyyn kehittyminen Etelä-Suomen aluekeskusverkossa tulee vaatimaan jatkuvaa ponnistusta ja uusia avauksia. Rakenteelliset muutospaineet Kouvolan seudulla tulevat jatkumaan.

Ennusteiden mukaan seudun väestön ikärakenne vanhenee vielä useita vuosia. Seudun asukasluku alenee syntyvyyden pienetessä ja kuolleisuuden lisääntyessä. Työpaikkojen ja työvoiman tarjonta supistuvat ja se näkyy seudun kuntien verotulojen kehityksessä. Nykyiset palvelurakenteet joutuvat suurennuslasin alle.

Kouvolan seutu tarvitsee lisääntyvää yksituumaisuutta. Uudet osaamisalat ja niiden kasvuyritykset luovat mahdollisuuden uuteen tulemiseen ja asukkaiden viihtymiseen perinteisellä paperiseudulla.

Kouvolan seudun asema ja kilpailukyky vaativat kuntatoimijoiltaan yksituumaista ja uudistavaa kehittämistyötä sekä positiivista näkyvyyttä tiedotusvälineissä. Seutu tarvitsee kehittyäkseen myös kipeästi kuntarakenteensa uudistamista. Elleivät em. kehityksen reunaehdot toteudu, seudun tulevaisuus Etelä-Suomen aluekeskusten verkostossa tulee olemaan kivinen ja ohdakkeinen.

3. Innovaatiotoiminta on seudun uuden tulemisen edellytys

Kouvolan seudun uuden kasvun ja kehittymisen perusta, kansainväistyvällä peliarenalla, on osaamisrakenteiden ja innovaatiotoiminnan vahvistamisessa. Seutu tarvitsee kipeästi lisää kasvuyrityksiä, lisää osaavaa ja ammattitaitoista työvoimaa ja seudullisten kehittämispanostusten keskittämistä strategisiin, yhdessä valittuihin kehittämisklustereihin.

Seudun kehittymisen ja talouskasvun keskeisimmät veturit ovat aineettomat investoinnit koulutukseen ja tutkimus- ja kehitystyöhön sekä niiden tuloksena syntyvä uusi osaaminen, verkottuminen ja innovaatiot. Jotta kasvun veturit tuottavat tehokkaasti hyötyä seutu- ja kuntataloudelle sekä seudulle yhteisönä, julkisyhteisöjen rakenteita on myös uudistettava ja muutettava joustavammiksi.

Oikein suunnattu ja fokusoitu seudun tutkimus- ja kehitystoiminta vahvistaa osaamista seudun ja seututalouden kannalta keskeisillä aloilla ja klustereissa. * Innovaatiopolitiikalla voidaan vaikuttaa siihen, että korkeatasoinen soveltava tutkimus- ja kehitystoiminta lisääntyvät ja siihen osallistuu yhä useampi yritys- ja tutkimusorganisaatio.

Innovaatiotoiminnan välittömät vaikutukset näkyvät seudun yritysten kasvuna ja menestyksenä sekä julkisten palvelujen tehostumisena. Seudullinen/julkinen tutkimus- ja kehitysrahoitus lisäävät yritysten ja tuotoksia ja edistävät selviytymistä kansallisessa ja globaalissa kilpailussa.

Innovaatiot ja teknologia edistävät sekä taloudellisen kehityksen kautta että suoraan seudun hyvinvointia ja ympäristön kestävästä kehitystä.

- **Innovaatio** on uusi keksintö, tuote-, prosessi tai -järjestelmä, joka tuottaa lisäarvoa yritykselle, seudulle, kunnalle tai muille organisaatioille.
- **Klusterit** ovat toisiinsa kytkeytyneiden yritysten ja yhteisöjen muodostamia maantieteellisiä keskittymiä joillain erityisosa-alueilla. Klusterit muodostuvat keskenään sidoksissa olevista toimialoista ja niihin liittyvistä muista toimijoista, jotka ovat keskeisiä kilpailun kannalta (mm. yritykset – yliopistot - kunnat).

Seuraavassa esitellään klusterit, joiden tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaan Kouvolan seutu on päättänyt panostaa sekä vastuuttaa kehittämistyön organisoiminnin.

4. Seudun strategiset hankeohjelmat – ohjelmajohtamismalli

Kouvolan seudun kuntajohtajien ohjausryhmä on esittänyt jäljempänä yksilöidyt, strategiset hankeohjelmat Kouvolan seudun kuntayhtymän yhtymähallitukselle, joka on hyväksynyt valinnat keskeisimmiltä kohdiltaan. Kouvolan seutu ja sen kunnat tulevat kodentamaan kehittämisressurssinsa valittuihin hankeohjelmiin ohjelmakaudelle 2007-2013.

Valinnat perustuvat pääasiassa seudun kuntien sopimaan työnjakoon ja seudun olemassa oleviin vahvuuksiin ja mahdollisuuksiin. Hankeohjelmien onnistuminen edellyttää paljon

hankkeistusta, hankkeiden tuloksellista toimeenpanoa yritysverkostojen kanssa sekä ohjelmien rahoittamiseen sitoutumista kaikilla päätöksenteon tasoilla.

4.1. Seudun klusteripohjaiset hankeohjelmat ja ohjelmavastuut v. 2007- 2013

Seudun kehittämisen keskeisimmät strategiset hankeohjelmat ovat v. 2007-2013 :

- **Innorail - ohjelma – Innorail Businesspark** Kouvola
- **InnoChina-ohjelma – ChinaCenter/Kiina-Keskus** Kouvola
- **Metsä-ohjelma – Forest Industry Future** KS: n kuntayhtymä
- **Ympäristö-ohjelma – Ekopark yrityspuisto** Anjalankoski, Elimäki
- **Asuminen ja vapaa-aika-ohjelma – Servilla** Iitti- Jaala - Valkeala
- **Turvallisuusohjelma – Safety Community** Kyamk, Kouvola
- **Digitaaliset sisällöt osaamiskeskusohjelma** KS :n kuntayhtymä, Kouvola
- **Kasarminmäen korkeakoulukampuksen kehittämisohjelma**

Harkittavana on myös :

- **Metalliosaamisen kehittämisohjelma** Klan seudun kuntayhtymä
(osallisuus ”Älykkäät koneet - oskessa”) K-S:n osaamiskeskus
 - Tulevaisuuden innovatiiviset metallituotteet .”TIME”
 - Metallialan ammatillinen koulutus ja sen markkinointi
 - Teollisuudessa sovellettavat muotoiluinnovaatiot

Hankeohjelmien toteuttamiseen kohdennettava kehittämispanostus v. 2007-2013 on nyt tiedossa olevien kustannusten osalta **18-20 milj. euroa**. Tämän lisäksi on rahoitus on osoitettava myös kehittämistyön tuloksena käynnistettäviin investointeihin(mm. Kasarminmäen kampus, Servilla, EkoPark, raide- ja tie-investoinnit tms.).

4.2. Muut keskeiset kehittämisalueet

Kouvolan seudulle ja sen kunnille strategisesti merkittäviä edunvalvonta- ja kehittämisalueita ovat lisäksi :

- **Ulkoisten liikenneverkkojen saneeraus ja rakentaminen**
- **Valtion päätöksenteon ja toimintojen alueellistaminen**
- **Palveluyritysten toimintaympäristön kehittäminen**
- **Kärkikaupungin kilpailukyvyyn kehittäminen**

4.3. Seudun yritysten toiminta-/yritysympäristön kehittäminen

Varsinaisen kehittämisohjelmatyön lisäksi seudun yritysten kilpailukykyisen toimintaympäristön kehittämiseen julkisten toimijoiden tulee kiinnittää erityistä huomiota:

- a. Seudun yrityspalvelujen saatavuuden parantaminen ja palvelujen keskittäminen yhteen toimipisteeseen
- b. Maakunnan ja sen seutujen elinkeinostrategioiden muutosherkkyys ja reagointikyky muuttuvissa suhdannetilanteissa.
- c. Yritysten työvoimatarpeen huomioiminen oppilaitosten ja korkeakoulujen koulutusohjelmissa
- d. Liikenneväylien ja kuljetuspalvelujen kilpailukyvyyn säilyttäminen (liite liikenneväylähankkeista)

B. Kouvolan seudun strategisten hankeohjelmien kuvaus

Strategisten hankeohjelmien kuvaus koostuu neljästä osasta : ohjelman muodostus, ohjelman toteutus, ohjelman päättäminen ja arviointi sekä hankkeet ja hankeideat. Kunkin ohjelman kuvaus sisältää kiteytetyn esittelyn, ohjelman hankkeet ja hankeideat, toteutustavan ja aikataulun sekä kustannusarvion ja rahoitustarpeen vuosille 2007-2010.

1. Innorail - hankeohjelma – rautatieosaamisen kehittäminen

1.1. Ohjelman muodostus

Innorail- hankeohjelman tavoitteena on kehittää Kouvola Suomesta johtava rautatiekaupunki, joka on EU:n ja Venäjän välisen raja-alueen johtava rautatieliiketoiminta- ja osaamiskeskus. Rautatieliiketoiminnan ja yritysclusterin kehittämisalueet ovat:

- Euroopan ja Aasian välinen rautatieliikenne (Innorail Express)
- Euroopan ja Venäjän välinen rautatieliikenne (Innorail Russia)
- Innorail Kouvola yrityspuisto, joka sisältää tavarankäsittelypalvelut, rautatieliikennepalvelut, Aasian ja Venäjän kaupan trading palvelut, teknologiapalvelut, hyötyajoneuvopalvelut ja lisäarvopalvelut
- Liiketoiminnan, kuljetusliiketoiminnan ja yrityspuiston kehittämistä tukevat Innorail Instituutin tutkimus, koulutus- ja kehittämispalvelut (LTY, KyAMK, KSAO, ja ulkomaiset tutkimuslaitokset). Tutkimuksen painopistealueita ovat mm. :
- Logistiikan ja kuljetusjärjestelmien tutkimus- ja kehittämistoiminta, painopistealueena rautatielogistiikka ja -liiketoiminta.
- Kuljetuslogistiikan ja teknologian uudet toimintamallit
- Tavaravirtojen käsittelytekniikka
- Eri kuljetusmuotojen logistiset liiketoimintaprosessit: maantie-, rautatie-, meri-, lentokuljetukset

1.2. Ohjelman toteuttaminen

- Ohjelman toteuttamisesta vastaa Kouvola kaupunki ja sen kehittämissyhtiö Kouvola Yritysmagneetti Oy yhdessä yritysten ja tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden kanssa. Hankeohjelma on käynnistynyt vuonna 2003 ja kestää vuoteen 2009/2013 saakka.
- Hankeohjelman rahoittajina toimivat Kouvola kaupunki, Yritysmagneetti Oy, Kymenlaakson liitto/maakunnan kehittämisraha ja Kaakkois-Suomen Interreg – ohjelma sekä yritykset.
- Hankkeen kokonaiskustannusarvio on: n. v. 2007-2009 on **6 milj. euroa**, jakautuen seuraavasti:
 - Trading- ja lisäarvopalveluiden kehittäminen 2,1 milj. €.
 - Teknologiapalveluiden kehittäminen 2,0 milj. €
 - Yrityspuiston kehittäminen 1,9 milj. €

1.3. Ohjelman päättäminen (lisäarvo)

- Ohjelman tuottama lisäarvo on pääasiassa Kouvola elinkeino- ja yritysraakenteen uudistuminen ja seudulle syntyvät uudet työpaikat.
- Hankeohjelman tuloksista raportoidaan ohjelman rahoittajille ja Kouvola kaupungille.

1.4. Hankkeet ja hankeideat /kehittämisalueet

- Aasian ja Venäjän kaupan hankintakeskukset Kouvola
- Rautatie-, tavarankäsittely- ja ajoneuvoteknologiapalvelut Kouvola
- Tavarankäsittely- ja liikennepalvelut
- Liiketoiminnan tukipalvelut
- Viipurin yrityspuisto
- Uuden lentokenttäpalvelut
- Innorail Development –rautatiealan konsulttiyritystoiminnan kehittäminen
- Rautatielogistiikan tutkimus-/tuotekehityskeskus (Kouvola- Pieksämäki- LTY)

- Rautatiealan tutkimus- ja koulutuspalvelut ja liiketoiminnan koulutuspalvelut
 - RussiaCampus ja ChinaCampus
- Matkailu, majoitus- ja kongressipalvelut
- Rautatiekulttuurikeskuksen kehittäminen

2. InnoChina - ohjelma – ChinaCenter – Kiina-Keskus

2.1. Ohjelman muodostus

InnoChina -hankeohjelma muodostaa osan Innorail- konseptista. Hankeohjelman tavoitteena on kehittää Kouvolaan Suomen johtava Kiinan kulttuurin, kielen ja liiketoimintaosaamisen keskus, joka sisältää sekä kaupallisen että kulttuurisen osakeskuksen. Kiina-osaamisen kehittämisalueiksi on kaavailtu

- Kiinalaisten yritysten tukkukaupankeskus
- Kiinan kulttuuri- ja kielikeskus
- Suomi –Kiina yrityspalvelukeskus
- Kiina-Suomi ympäristöosaamiskeskus
- Kiinalainen hyvinvointikeskus/luontaishoito

2.2. Ohjelman toteuttaminen

- Ohjelman toteuttamisesta vastaa Kouvolan kaupunki, Valkealan kunta ja Kouvolan Yritysmagneetti Oy yhdessä suomalaisten ja kiinalaisten yritysten sekä Helsingin yliopiston ja Kymenlaakson ammattikorkeakoulun kanssa. Hankeohjelma on käynnistynyt vuonna 2004 ja ohjelma jatkuu osana Innorail-kokonaisuutta.
- Hankeohjelman karkeakustannusarvio v. 2007-2009 on **1,5 milj. euroa**.

2.3. Ohjelman päättäminen (Lisäarvo)

- Ohjelman tuottama lisäarvo on pääasiassa Kouvolan elinkeino- ja yritysraakenteen uudistuminen ja seudulle syntyvät uudet työpaikat.
- Vahvojen kulttuuri- ja yritysuhteiden syntyminen Kouvolan seudun ja Kiinan välillä
- Hankeohjelman tuloksista raportoidaan ohjelman rahoittajille ja Kouvolan kaupungille.

2.4. Hankkeet ja hankeideat

- Kehittämisen alla ovat Kiinan kaupan keskus: China Center Kouvolan logistiikkakeskuksessa
- Esiselvityksen tekeminen Kiina-keskuksen perustamiseksi Kasarminmäen korkeakoulukampukselle (Kouvolan ja Palmenian toimesta)
- Kiinalaisen luontaishoito/ hyvinvointikeskuksen perustaminen (Valkealan sairaala)
- Suomalais-kiinalaisen ympäristöyhteistyön käynnistäminen
- Kylpylän perustamismahdollisuuksien tutkiminen
- Muut hankkeet ovat idea-asteella

3. Metsäosaamis-ohjelma – Forest Industry Future

3.1. Ohjelman muodostus

Metsäosaamisohjelman tavoitteena on metsäteollisuuden merkityksen säilyminen vahvana Kouvolan seudun elinkeinorakenteessa sekä metsäteollisuuden toimintaympäristön pitäminen kilpailukykyisenä Kouvolan seudulla. Seudun metsäklusterin kehittämisohjelmatyö tukeutuu valtakunnalliseen metsäalan osaamiskeskusohjelmaan, jonka yhtenä keskeisenä toimijana on Lappeenrannan teknillinen yliopisto.

Keskeisimpinä ja haastavimpina toimintaympäristön kehittämisalueina ovat:

- Teollisuutta palvelevat tietointensiiviset, teknisen suunnittelun palveluyritykset, erityisesti suunnittelu- ja konsultointialalla
- Kasvava ja kansainvälistyvä kunnossapitoyritystoiminta
- Kasvava metallialan valmistusyritystoiminta (esim. säiliöt)
- Chemical-Indusry Expertice
- Metsäklusterin palvelu- ja alihankintaverkostot

- Edullisen energian saatavuuden turvaaminen
- Teollisuuden työvoiman saannin turvaaminen mm. muuntokoulutusta ja työperäistä maahanmuuttoa edistämällä.

3.2. Ohjelman toteuttaminen

- Hankeohjelman toteuttamisesta vastaa Kouvolan seudun kuntayhtymä.
- Kustannuksiin varaudutaan kuntayhtymän kehittämisrahaston kautta
- Arvioitu rahoitustarve v. 2007-2010: **1 milj. euroa**

3.3. Ohjelman päättäminen (*lisäarvo*)

- Metsäteollisuuden työllistävän vaikutuksen säilyminen mahdollisimman vakaana Kouvolan seudulla.
- Alan uusien tuoteinnovaatioiden kehittäminen uudistuvaksi yritystoiminnaksi

3.4. Hankkeet ja hankeideat

- Voikkaan tehtaan jälkihoitotyöryhmän toimenpideohjelman täytäntöönpano (erillinen ohjelma)
- KER-hanke (metsäalaa palvelevien teknisten konsulttiyritysten osuuskuntahanke)
- Edullisen energian tuotanto edellytysten luominen
- Metsäteollisuuden uusiutuvien energialähteitten kehittäminen
- Teollisuuden alihankintaverkostojen toiminnan kehittäminen
- Kuitu- ja paperiteknologiakeskuksen kehittämistoiminnan edistäminen
- Metsäalaa palvelevien palveluyritysten osaamisverkostojen vahvistaminen
- DI-muuntokoulutuksen jatkaminen (esim. paperi-insinöörit)
- Termitehdas – Sanlok – koulutuksen käynnistys

4. Ympäristö-ohjelma – Ekopark yrityspuisto

4.1. Ohjelman muodostus

Anjalankosken Ekopark - yrityspuistosta on tavoitteena kehittää merkittävä jätteiden hyötykäytön kehittämiskeskus, jossa tarjotaan jätteiden käsittelyyn ja hyötykäyttöön liittyviä ratkaisuja sekä tutkimus-, tuotekehitys-, innovaatio ja koulutuspalveluita. Ekoparkin tärkeimpiä kehittämisalueita ovat

- Jätealan innovaatiotoiminta
- Jätealan koulutus ja tutkimustoiminta
- Jätealan laboratoriotominta
- Jätealan yrityshautomotoiminta
- Jätealan Venäjä-yhteistyö
- Ympäristöliiketoiminta
- Biopolttoaineiden tuotanto

4.2. Ohjelman toteuttaminen

Ekoparkin toteuttamisesta vastaa Anjalankosken kaupunki Kymenlaakson Jäte Oy:n ja muiden partnereiden kanssa. Suunnittelu on käynnistynyt vuonna 2001 ja jatkuu vuoden 2008/9 loppuun ja todennäköisesti myös sen jälkeen. Suurimpana yksittäisenä projektina on Ekopark Interreg -hanke. Siinä kehitetään jätealan yhteistyötä Luoteis-Venäjän kanssa. Ekoparkin arvioidut kehittämiskustannukset v. 2005 -2010 ovat: **2 milj. euroa**.

4.3. Ohjelman päättäminen (*lisäarvo*)

Uuden tutkimus- ja yritystoiminnan käynnistyminen ja uusien työpaikkojen syntyminen Anjalankoskelle.

4.4. Hankkeet ja hankeideat

Ekopark Interreg -hankkeen ja Tacis-hankkeen toimintasektorit ovat seuraavat:

- Yhteiset jätteidenkäsittelyn ja hyötykäytön tutkimushankkeet venäläisten kanssa. Lappeenrannan teknillinen yliopisto, energia- ja ympäristötekniikan osasto on vastannut toimintasektorin toteutuksesta. Saatu rahoitus:

- Exchange of secondary raw materials and technology between Northwest Russia and Southeast Finland - Material Exchange (2005-2007). Interregin budjetti 387 900 €.
- Reduction of greenhouse gas emissions in Russia, Finnish business opportunities (2005-2007). Budjetti 340 000 €.
- Yhteiset jätteidenkäsittelyn ja hyötykäytön tuotekehityshankkeet venäläisten kanssa
- Suomalais-venäläisen jätealan yritysten yhteistyön synnyttäminen
Head Consulting Oy on vastannut toimintasektorien toteutuksesta. Yhteisiä suomalais-venäläisiä jätealan yritys- ja teknologiahankkeita on haettu tapaamalla noin 80 ympäristöalan yrityksen edustajia Pietarissa. Vastaavasti neuvotteluja on käyty suomalaisten alan yritysten kanssa. Jatkotyön kohteeksi on valittu 10 suomalais-venäläistä yritysten tuotekehitys- ja markkinointihanketta.
- Venäläisten jätteidenkäsittelyn ja hyötykäytön innovaatioiden kehittäminen
Aloitteet pietarilaisilta tahoilta:
 - Palautettuja lomakkeita saatiin eri yrityksiltä 20.
 - Asianajotoimisto Gorodissky & Partnersin lähettämä luettelo patenteista (50).

Edellisistä on valittu kymmenen tarkempaan selvitykseen.
- Jätealan suomalais-venäläinen henkilöstön kouluttaminen ja kokemusten vaihto.
Yliopistotieto Oy on vastannut toimintasektorin toteutuksesta. Vuosina 2004-2005 Ekopark Interreg -projekti on järjestänyt seitsemän suomalais-venäläistä seminaaria ja kuusi work-shopia Anjalankosken Ekoparkissa. Vuosina 2006-2007 on suunniteltu järjestettäväksi viisi kokemusten vaihdon tapaamista. Vuosille 2006-2007 on suunniteltu viiden seminaarin ja work-shopin järjestämistä.
- Perustamissuunnitelman laatiminen Leningradin Oblastin Ecoparkista
Pöyry Environment Oy on vastannut toimintasektorin toteutuksesta. Pietarin kaupungin ja Leningradin Oblastin Ecoparkista on valmistunut kehittämissuunnitelma syyskuussa 2006. Leningradin Oblastille esitetään kiinteiden yhteistyösuhteiden luomista Anjalankosken Ekoparkkiin.

5. Asuminen ja vapaa-aika-ohjelma – Servilla

5.1. Ohjelman muodostus

Servilla hankeohjelman päämääränä on kehittää ja lisätä litin, Jaalan ja Valkealan vetovoimaisuutta houkuttelevana asuin-, palvelu- ja työympäristönä. Hankeohjelman päätavoitteena on :

- Saada hankealueelle vuoteen 2015 mennessä yhteensä 2500 uutta asuntoa vapaa-ajan ja vakituksen asumisen piiriin ja niihin noin 8.000 uutta vapaa-ajan ja vakituista asukasta houkuttelemalla asiakas- ja pääomamarkkinat alueelle
- Rakentaa toimintamalli modernein palveluin varustetuille kylille ja niitä täydentäville asuinalueille
- Luoda palveluyrittäjien verkosto tuottamaan palveluja uusille ja olemassa oleville asukkaille ja lisätä näin työllisyyttä alueella
- Luoda rakentajien ja alihankkijoiden verkosto rakentamisen toteuttamiseksi ja lisätä näin työllisyyttä alueella
- Kehittää kuntien palvelutuotantoa haja-asutusalueiden asukkaiden tarpeita huomioivaksi sekä lisätä maa-alueiden arvoa.

Hankeohjelman kehittämisalueita ovat:

- Verkoston luominen valtakunnallisiin rakennusyhtiöihin ja pääomasijoittajiin, niin että ne omista suunnitelmistaan varautuvat osallistumaan ohjelman toteuttamiseen.
- Kylien ja kyläpalvelujen kehittäminen, uusien asuntoalueiden ja palvelukeskusten kehittäminen kyliin, palveluyrittäjäverkoston kehittäminen ja kouluttaminen, yhteisen

Servilla-brändin kehittäminen ja markkinointi, matkustaja- ja tavarakuljetusten yhdistämiskeskuksen kehittäminen sekä asunto- ja mökkinäyttelyt.

5.2. Ohjelman toteuttaminen

- Hankeohjelman toteuttamisesta vastaavat litin, Jaalan ja Valkealan kunnat: Potentiaaliset, kehittyvät asuinalueet/kylät: **litti**: litin kirkonkylä, Mankalankoski, Vuolenkoski ja Saunakangas, **Jaala**: Sahaniemi, Martinniemi, Kimola ja Verla, **Valkeala**: Repovesi, Okan kylä (Vuohijärvi) ja Saarenmaa- Tykkimäki.
- Hankeohjelman on strategiaosa on valmistunut vuonna 2006.
- Hankeohjelman kustannusarvio on **500 milj. euroa**. Rahoittajatahoina toimivat maakuntaliitto, seudun kehra, TE-keskus, Tekes, seudun kunnat, rakennusliikkeet, rakennuksiin investoivat pääomasijoittajat. Markkinointihankkeen kustannusarvio v. 2007-10 **365.000 euroa**.

5.3. Ohjelman päättäminen (lisäarvo)

- Maaseututaajamien elinvoiman, asukasohjan, palveluyritystoiminnan ja muun elinkeinotoiminnan positiivinen kehittyminen osana Kouvolan seudun kokonaiskehitystä.
- Kouvolan seudun tunnettuuden lisääntyminen korkeatasoisena asumis- ja vapaa-aika-aluevaihtoehtona.

5.4. Hankkeet ja hankeideat (pilottialueet)

- Ohjelman organisointi-, valmistelu- ja markkinointihanke vuosille 2007-10 sisältää mm. selvityksen Servilla - pääomasijoitusyhtiön perustamisesta brändin kehittämisen, toteutusmallin rakentamisen, markkinointiportaalin, pilottialueiden yhteisötoimintamallien ja historiatietojen rakentaminen toteutuksen, yhteistyöyritysten verkoston rakentamisen sekä pilottialueiden (7 kpl-350 asuntoa) toteuttaminen. Yhteistyöyrityksinä valtakunnallisia ja alueellisia rakennusyhtiöitä.
- Palveluyritysverkoston kehittäminen ja kouluttaminen yhdessä Kouvolan seudun ammattiopiston kanssa/ nykyisten alueella toimivien palveluyritysten koulutus ja n 20-30 uuden yrityksen perustaminen
- Matkustaja- ja tavarakuljetuksen yhdistämiskeskuksen perustaminen
- Uusien asuinalueiden ja palvelukeskusten kehittäminen kyliin
- Asunto- ja mökkinäyttelyiden toteuttaminen rakennettavien alueiden puitteissa
- Aluekohtaisten yhtiöiden perustaminen/kuntakohtaisten kehittämishankkeiden, max 3 kpl, toteuttaminen hankkeen syventyessä ohjelmakauden aikana (2.150 asuntoa).
- Tähtitaajamat – kehittämismalli, joka tähtää kaupallisten palvelujen vahvistamiseen Kouvolan seudun II-taajamissa.

6. Turvallisuusklusterin hankeohjelma – Innosafe

6.1. Ohjelman muodostus

6.1.1. Maakunnan Turvallisuuden hankeohjelma

Kymenlaakson korkeakouluverkoston (KKV) toimesta on v. 2007 alussa valmistumassa laaja esiselvitys turvallisuuden hankeohjelman käynnistämisen mahdollisuuksista. Hankeohjelman fokuksiksi on valittu kuljetusketjujen riskienhallinta. *Onnistuessaan hankeohjelma:*

- On keskeinen uuden tiedon ja osaamisen keskus. Tukee viranomaisia muutokseen sopeutumisessa.
- Tuottaa vireää ja jatkuvaa yhteistyötä KKV osapuolten välille.
- Tuottaa osallistumisen kansainvälisesti merkittäviin hankkeisiin.
- Kehittää ja edistää parhaiden käytäntöjen hyödyntämistä.
- Tukee alueen kasvua palvelemalla yrityksiä koulutuksen ja T&K -toiminnan keinoin.
- Lisää vaikutusalueensa turvallisuutta.
- Vaikuttaa päätöksentekoon ja tuottaa tietoa poliittisten aloitteiden ja ratkaisujen tueksi.

Hankeohjelmaa hallinnoi Kymenlaakson ammattikorkeakoulu, jolla on myös ensisijainen velvollisuus kehittää turvallisuusalan tutkimus-, koulutus- ja kehittämispalveluja maakunnassa.

Hankeohjelman toteutuksessa tarvitaan kaikkien Kymenlaakson toimijoiden yhteistyötä ja tukea.

Hankeohjelmaa hallinnoi Kymenlaakson ammattikorkeakoulu, jolla on myös ensisijainen velvollisuus kehittää turvallisuusalan tutkimus-, koulutus- ja kehittämisspalveluja maakunnassa. Hankeohjelman toteutuksessa tarvitaan kaikkien Kymenlaakson toimijoiden yhteistyötä ja tukea. Hankeohjelman kustannusarvio v. 2007-2009 on yhteensä **570.000 euroa** (katalyyttirahoitus), josta kuntarahoituksen osuus 30 %. Lisäksi hankeohjelmaan sisältyy yksittäisten turvallisuushankkeiden rahoitus (tarkentuu myöhemmin).

6.1.2. Kouvolan seudun turvallisuusohjelmat - Start II

Kouvolan seudun kansanterveystyön kuntayhtymän toimesta ja sosiaaliministeriön rahoituksen turvin on seudulla toteutettu valtakunnallisena pilottiohjelmana Start - tapaturmahanke. Hankkeen toinen vaihe Start II on käynnistynyt vuoden 2006 syksyllä. Hankkeen tarkoituksena on vakiinnuttaa tapaturmatietojen kerääminen seudun sairaanhoidon ja terveydenhoidon laitoksissa, vanhusten hoitolaitoksissa - ja palvelutaloissa, lasten päiväkodeissa ja kouluissa sekä käynnistää kerättävän tiedon analysointi. Hankkeessa ovat mukana kuntayhtymän perussopimuksen osapuolet.

Hankkeen kustannusarvio v. 2006-2008 on n. **375.000 euroa**. Kuntarahoitusosuus sisältyy yhtymän talousarvioon.

6.1.3. InnoSafe Kouvola:

Kouvolan kaupungin ja Yritysmagneetin yhteistyönä on tarkoitus kehittää ja hyödyntää Start-hankkeen tuottamaa tietoa ja synnyttää tapaturmatietoon ja turvallisuusosaamiseen perustuvaa uutta yritystoimintaa ja turvallisuuden lisäarvopalveluja Kouvolan kaupunkiin.

InnoSafe Kouvolan tuotekehityksen kohteina ovat:

- tapaturmien ennaltaehkäisyä edistävät palvelukonseptit julkisella ja yksityisellä sektorilla
- tapaturmien ennaltaehkäisyä edistävä tuotesuunnittelu
- tapaturmatiedon keruun ja käsittelyn välineet, tietojenkäsittelyjärjestelmät, mobiilisovellukset, WWW-sovellukset, anturitekniologiat ja näitä hyödyntävät toimintamallit
- tapaturmatiedon keruun ja käsittelyn toimintamallit

Tapaturmaosaamiseen perustuen Kouvolan kaupunki tulee hakemaan jatkossa Safety Community-statusta (Kouvola täyttää valintakriteerit).

Tapaturmaosaamisen kehittämisen kustannusarvio v. 2008-2011 on **1 milj. euroa**.

6.2. Ohjelman toteuttaminen

- Eri turvallisuusohjelmaosoiden toteuttamisesta vastaavat Kouvolan kaupunki, Kouvolan Yritysmagneetti Oy, Kouvolan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä sekä tutkimushankkeiden osalta KyAMK ja LTY.
- Ohjelmien esivalmistelu on käynnistynyt v. 2003 ja hankkeiden toteutus tapahtuu v. 2007- 2009.
- Turvallisuusohjelmien kokonaiskustannukset v. 2006-2010 ovat **1,9 milj. euroa**.

6.3. Ohjelman päättäminen (lisäarvo)

- Kuljetusketjujen riskien hallinta- ja tapaturmatiedon hyödyntämishankkeiden systemaattinen ja jatkuvuustiedon kerääminen ja hyödyntäminen
- Tiedon innovatiivinen hyödyntäminen uuden liiketoiminnan käynnistämiseksi ja uusien työpaikkojen syntyymiseksi tapaturmien ehkäisyalueelle.

6.4. Hankkeet ja hankeideat

- Start 2 – tapaturmatiedon keruu ja analysointi
- Kouvolan seudun Terveys 2015 ohjelman toteutus
- Kuljetusketjujen riskinhallinta- hankeohjelman käynnistys(KyAMK)
- Muut kuljetus- ja liikenneturvallisuutta edistävät hankkeet (Kymenlaakso)
- InnoSafe-hankekokonaisuus ja turvallisuustietoisuuden suunnittelun tutkimus- ja kehitysyksikkö

- Tapaturmaosaamisen alueellisista innovaatioista uutta, tuottavaa liiketoimintaa
- Vanhusten ja lasten turvallisuuden ja tapaturmien ehkäisyn kehittäminen
- Ympäristöturvallisuuden hankkeet (Kiina-Keskus)
- Poliisin tekniikkakeskus/Turvallisuusviranomaisten tekniikkakeskus (Kuusankoski)

7. Digitaalisten sisällöt klusteri : Monikielinen viestintä ja sisällönhallinta sekä Venäjä-yhteistyö - osaamiskeskusohjelma

7.1. Ohjelman muodostus

Viisi vuotta valmisteltu monikielisen viestinnän ja sisällönhallinnan sekä Venäjä-yhteistyön osaamisala sai kansallisen kehittämisstatuksen ja perusrahoituksen valtioneuvoston 7.12.06 tekemällä päätöksellä. Valtionrahoituksen osuus on 130 000 euroa vuoden 2007 budjetista, jonka loppusumma on 449 500 euroa. Päätökseen liittyy rahoitusoptio ohjelmakaudelle 2007-2013.

Osaamiskeskusohjelman perusrahoitus on tarkoitettu valittujen osaamiskeskusten kehittämiseninfrastruktuurin ylläpitoon ja toimintaan: toiminnan johtamisen, koordinoiminn, hankevalmistelun ja hankkeiden osarahoitusten menoja. Kouvolan seudun osaamiskeskus käynnistää oman osaamisalansa kehittämistyön vuoden 2007 alussa.

Monikielisen viestinnän ja sisällönhallinnan osaamisala muodostuu kieli- ja kulttuuriosaamisen, monikanavaisen viestintätaidon ja modernin tietotekniikan hallinnan yhdistelmästä. Se mahdollistaa nykyistä paremman kommunikaatiokyvyn suomalaiselle elinkeinoelämälle ja julkishallinnolle. Sisältö- ja teknologiatuotteista kehitetään uutta vientitoimintaa kansainvälisille markkinoille esim. EU:n alueelle, Venäjälle ja Kaakkois-Aasiaan.

7.2. Ohjelman toteuttaminen/toimintastrategia

- Jatketaan Kasarminmäen osaamiskeskusten aloittamaa monikielisen viestinnän ja sisällönhallinnan kehittämistyötä nykyisten yritys- ja toimijaverkostojen puitteissa, niitä aktiivisesti laajentaen ja organisoimalla ne kansalliseksi toimialaklusteriksi. Klusterilla on oma strategiansa ja toimintaohjelmansa.
- Kehittämistyötä tehdään kahdella toimintaohjelmalla:
 - Kansainvälisesti toimivien organisaatioiden monikielisten toimintaprosessien tehostaminen monikielisen viestinnän ja sisällönhallinnan kehitystyön avulla.
 - Monikielisen viestinnän ja sisällönhallinnan teknologioiden sekä toimintatapojen hyödyntäminen digitaalisten sisältöjen kehittämisessä ja kansainvälistämisessä sekä yhteistyössä osaamiskeskusohjelman muiden klustereiden ja niiden osaamiskeskusten kanssa.
- Klusterirakenteen ytimeksi ja tueksi harkitaan pysyvän T & K –organisaation perustamista tutkijoiden ja yritysten yhteistyön ja kehitystyön varmistamiseksi.
- Kehitetään ja testataan Kouvossa toimivien yliopisto- ja korkeakouluyksiköiden yhteistyökonsortiona uusia monikielisen viestinnän ja sisällönhallinnan perus- ja täydennyskoulutuksen ohjelmia
- Kehitetään ja tuotetaan monikielisiä ja monikanavaisia oppi- ja manuaalimateriaaleja hyödyntämällä uutta teknologiaa ja toimintamalleja.
- Kootaan Kaakkois-Aasiaan (Kiinaan) erikoistuneiden suomalaisten kieli- ja liiketoiminta-asiantuntijoiden yhteistyöverkosto sekä käynnistetään tutkimus- ja kehitystoimintaa osana Kasarminmäelle perustettavan ”Kiinan kieli- ja kehityskeskusten” toimintaa.
- Hyödynnetään digitaalisten sisältöjen markkinat sekä yhteistyömahdollisuudet Venäjällä käynnistämällä klusterin yritysverkoston vientirengastoiminta hyödyntäen mm. Pietarin kaupungin, Leningradin aluehallinnon ja Kaakkois-Suomen Corridor-yhteistyöohjelmaa vuosiksi 2007-2013.

Ohjelman toteuttaminen

- *Hankeohjelman toteuttamisen tueksi ja varmistamiseksi harkitaan T & K-toteutusorganisaation perustamista Kasarminmäen kampukselle yhteistyössä Kouvolan seudun osaamiskeskuksen ja kansallisen viestintäyritysten verkoston kanssa (Lantern- ja KIT-koulutusverkosto). Ohjelma ajoittuu vuosille 2007-2013.*
- *Hankeohjelman kustannusarvio käynnistämivuonna 2007 on 450.000 € (alkurahoitus). Päärahoittajina hankkeissa toimii TEKES, Kymenlaakson liitto ja seudun kunnat.*
- *Koko ohjelmakauden 2007-2013 kustannusarvio on 3,2 milj. euroa.*

7.3. Ohjelman päättäminen /Vaikuttavuustavoitteet ohjelmakaudella

Monikielisen viestinnän ja sisällönhallinnan alalla toimivien yritysten liiketoiminnasta on kehittynyt kansainvälisesti kilpailukykyistä ja kasvavaa vientiteollisuutta: Suomenlahden lähimarkkinoilla ne ovat johtavia toimijoita, keskieurooppalaisella EU-alueella markkinajohtajien kärkiryhmissä ja globaalisti markkinajohtajia valituissa markkinasektoreissa.

Monikielisen viestinnän ja sisällönhallinnan yksityiset ja julkiset toimijat ovat järjestäytyneet koordinoitua kansalliseen verkostoyhteistyöhön, mistä on muodostunut keskeinen kilpailuetu koko digitaalisten sisältöjen klusterille. Myös muut osaamiskeskusohjelman klusterit ovat voineet hyödyntää sen tarjoamia etuja.

Verkoston asiakkaat, suomalaiset kansainvälistä liiketoimintaa harjoittavat yritykset sekä julkishallinnon organisaatiot ovat saaneet käyttöönsä uusia teknologia-, sisältö- ja palveluratkaisuja, joiden avulla ne ovat kyenneet merkittävästi lisäämään kansainvälistä kilpailukykyään.

Kouvolan seudusta on kehittynyt osaamisalan tunnettu ja arvostettu osaamis- ja palvelukeskittymä, joka on verkottunut kansallisesti ja kansainvälisesti tarjoten suoraan tai välillisesti uusia työpaikkoja korkeasti koulutetuille alan ammattilaisille sekä harjoittelupaikkoja alan opiskelijoille.

7.4. Hankkeet ja hankeideat

7.4.1. Työstettävät hankeaihiot vuonna 2007

- Digitaalisten sisältöjen liiketoimintamahdollisuudet Venäjällä ja vientirengastoiminnan käynnistäminen
- Monikielisen viestinnän sisällönhallinnan teknologiaohjelma, 1. vaiheen toteutus
- Osaamisalan verkostojen yhteinen osallistuminen ja esiintyminen TEKESIN Fenix-teknoologiaohjelman loppuseminaarissa Helsingissä 24.4.2007 ja KITES-symposiumissa Kouvossa loka-marraskuussa 2007.
- Monikielisen viestinnän ja sisällönhallinnan koulutusohjelmien kehittäminen ja testaaminen, suunnitteluvaihe
- Kaakkois-Aasian kieli- ja asiantuntijaverkoston perustaminen osaksi Kiinan kieli- ja kehityskeskushanketta
- Kaakkois-Suomen kaupallisesti toimivan ONLINE- kielipalvelukeskuksen perustaminen
- Kouvolan seudun kielipalveluita tarjoavien mikroyritysten yhteistyöverkoston perustaminen
- Monikielisen viestinnän ja sisällönhallinnan T&K –toimintayksikön perustaminen Kouvolaan
- Monikielisen viestinnän ja sisällönhallinnan sekä Venäjä-yhteistyön viestinnän suunnittelu, organisointi ja käynnistys
- Rakennustuotanto-ohjeiden (RATU-kortisto) digitalisointi monikieliseksi, hankevalmistelu

- Kouvolaan perustettavan termitehtaan strategian ja liiketoimintasuunnitelman valmistaminen
- To Action with Effective Communication (AEC), toteutettavuusselvitys Venäjä-yhteistyön kommunikaation tehostamisesta
- Tulkkipäivä Kitee-symposiumin yhteydessä loka-marraskuussa 2007

7.4.2. Projekti-ideoita työstettäväksi vuoden 2007 aikana

- Liiketalouden sanastoihin perustuva eLearning -venäjänkielen kurssit suomalaisille ja suomenkielen kurssit venäläisille.
- Suomalais-kiinalainen kehityshanke: "Multilingual tools for Mutual Understanding in the Semantic Web"
- Sähköiset referenssijulkaisut: parhaat käytänteet ja kehityspotentiaali
- Ulkосуomalaisten koulujen ja toimintakeskusten verkkopalvelut
- Venesuunnittelun monikieliset oppimateriaalit
- Kouvolaan suunnitellun venäläisomisteisille yrityksille tarkoitetun toimistohotellin monikieliset kommunikaatiopalvelut
- Kiinalaisten Suomeen rekrytoitavien ammatti-ihmisten kieli- ja kulttuurikoulutus

8. Kasarminmäen korkeakoulukampuksen kehittämisohjelma

8.1. Ohjelman muodostus

Kasarminmäen korkeakoulukampus muodostaa Kouvolan seudun tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoiminnan ytimen. Helsingin yliopiston konsistorin päätettyä siirtää Käännöstieteen laitoksen toiminnan Helsinkiin viimeistään syksyllä 2009 (päätös 13.12.2006). Kouvolan kaupunki ja seutu ovat yhteistyössä seudulla toimivien yliopistojen, korkeakoulujen ja muiden julkisten toimijoiden kanssa käynnistänyt ohjelmapirosessin, jolla pyritään korvaamaan Käännöstieteen laitoksen opiskelupaikat ja toisaalta säilyttämään kielten ja kulttuurien tutkimustoimintaan liittyvä tieto ja osaaminen Kasarminmäellä.

Kehittämisohjelman tavoitteena on korvata HY:n käännöstieteen opiskelupaikat n. 60 uudella KyAMK:n aloituspaikalla liiketoiminnan ja kulttuurin toimialoilla, koulutuksen kehittämisen painopistealueiden ollessa tieto- ja viestintäteknologian, kansainvälisen muotoilun ja kansainvälisen yritysviestinnän opetus suunnitelmissa. Edellyttäen, että OPM hyväksyy kehittämis ehdotukset Kasarminmäen kampuksella olisi jatkossa n. 300 ammattikorkeakoulun aloituspaikkaa.

KyAMK:n toiminnan fyysinen keskittäminen Kouvolan seudulla liittyy kehittämistyöhön Samoin uusien tilojen rakennuttaminen KyAMK:n käyttöön.

Kehittämisohjelman kaksi muuta osiota liittyvät T & K Oy:n ja Kiina-Keskuksen perustamiseen Kasarminmäelle.

Kiina- Keskuksen perustamissuunnitelmaa valmistelelee HY:n koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia. Keskuksen toimintaideana on tarjota Kiinan kielen ja kulttuurin, ympäristöosaamisen yms. koulutus- ja tutkimuspalveluja suomalais-kiinalaisille liike-elämän edustajille.

T & K Oy:n perustamisen selvitys työ on käynnistetty. Yhtiön tarkoituksena on tarjota ja kehittää T & K palveluja Kouvolan seudulle ja Kymenlaaksoon. Yhtiön liiketoimintasuunnitelman laatiminen on käynnistetty ja sen myötä selviää toiminnan laajuus. Toiminta-ajatukseen sisältyvät ainakin kieliteknologian ja monikielisen ja ammatillisen termiosaamisen kehittämisen ja tutkimuksen säilyttäminen Kasarminmäellä. Työ liittyy osana Digitaaliset sisällöt osaamiskeskusohjelmaan.

8.2. Ohjelman toteuttaminen

Kehittämisohjelman toteuttamisessa ovat mukana Kouvola, Kouvolan seutu; HY, LTY, KyAMK, Kymenlaakson liitto yms. organisaatiot ja yritykset.

Kehittämisohjelmien kustannusarvio vuosille 2007-2010 on **1,5 - 2 milj. euroa**.

8.3. Ohjelman päättäminen

Ohjelmantoteutuksen vaikutukset kiteytyvät seuraaviin tuloksiin:

- Kasarminmäellä 1.500 korkeakouluopiskelijapaikka
- Kiina- Keskus on toiminnassa ja palvelee koko Suomen tarpeita
- Kasarminmäen T & K Oy toimii liiketaloudellisesti ja tuottaa seudun yrityksille ja asukkaille lisäarvoa tutkimuksen, koulutuksen ja uusien innovaatioiden käyttöönoton saralla

8.4. Hankkeet ja hankeideat

- KyAMK:n uuden koulutuskonseptin toteutus(60 uutta aloituspaikkaa)
- Kansainvälisten koulutuslinjojen opettajien kielikoulutuksen järjestäminen
- KyAMK:n toiminnan tehostamisen tarvitsemien toimitilojen 6.000 -8.000 krs-m2 , toteutus Kasarminmäellä. Investointikustannukset **20 milj. euroa**
- Kiina-Keskuksen perustaminen ja toiminnan käynnistäminen
- Kasarminmäen T & K Oy:n perustaminen ja toiminnan käynnistäminen
- Kasarminmäen opintoneuvontapalvelujen toteuttaminen
- Kymenlaakson korkeakouluverkoston täydennys- ja jatkokoulutus suunnitelman laatiminen

9. Tulevaisuuden innovatiiviset metallituotteet(harkittavana)

Hankeohjelman valmistelu ja mahdollinen toteutus liittyvät valtakunnallisen osaamiskeskusohjelman sisältöön ja osallistumispäätöksiin. Ohjelma sisältö kuvattu seuraavalla sivulla ("TIME: Älykkäät koneet"). Kaakkois-Suomen osaamiskeskus on yksi ohjelmaverkoston toimijoista. Kouvolan seutu on ollut edellisen ohjelmakauden mukana K-S:n osaamiskeskuksen toiminnassa.

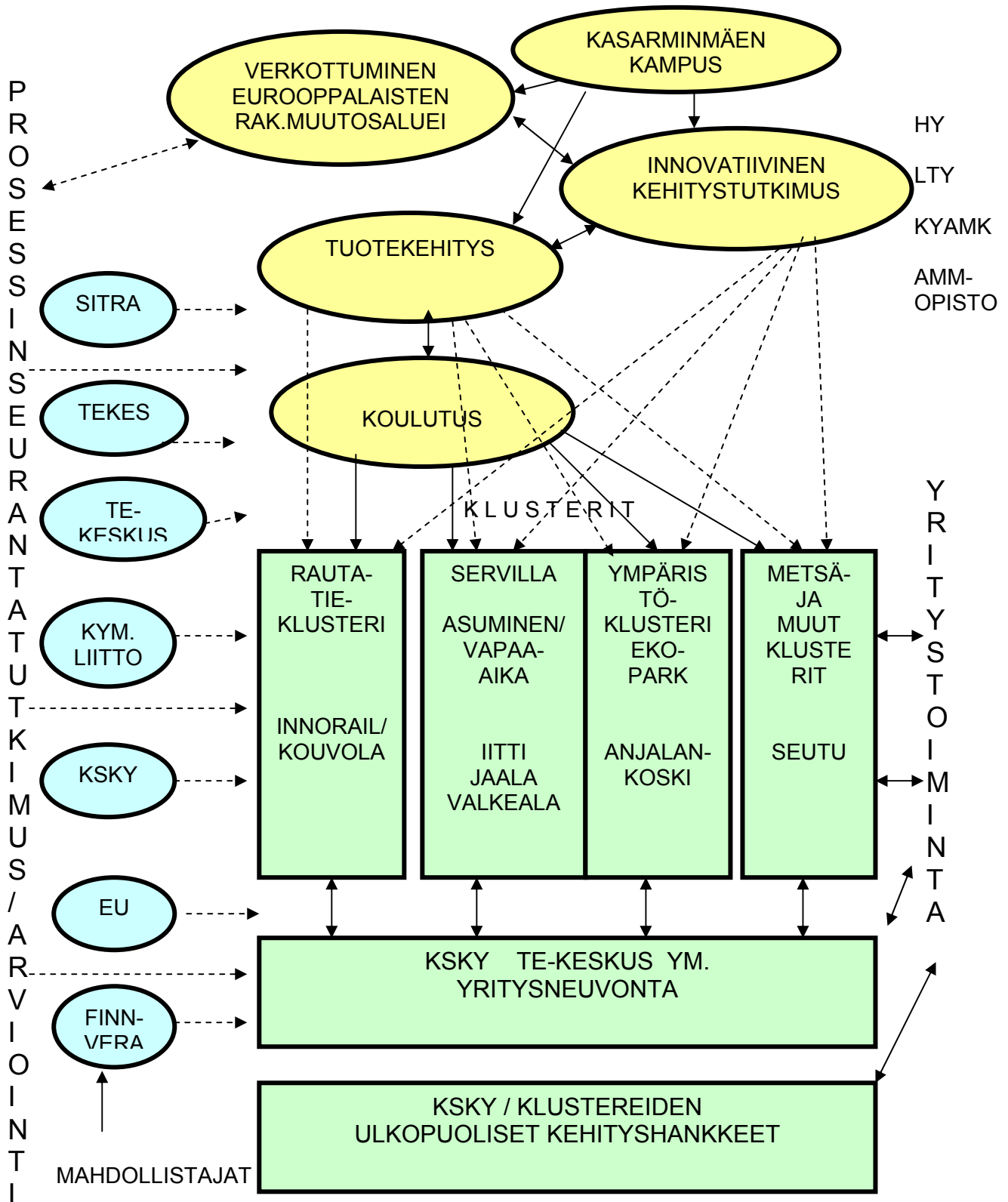
LIIKENNEVÄYLÄ- JA TERMINAALI-INVESTOINNIT V. 2006 - 2010

KÄRKITEHTÄVÄ 2: ULKOISTEN YHTEYKSIEN KEHITTÄMINEN

Toimenpide (Taulukoissa suluisissa esitetty kustannus tai puuttuva kustannus tarkoittaa, että varsinaista rahoitus- toteutus päätöstä ei ole vielä tehty)	Alue / sijainti	Kust. arv. (M€)	Sopimus- kauden tehtävä	Edistämis- vastuu	Perusteluja / huo- mautuksia
EDISTÄMISTEHTÄVÄT:					
Valtatie 12 Lahti-Kouvola yhteysvälihankkeen edistäminen (yleissuunnittelu käynnissä)	Ylimaakunnallinen	vaihe 1 (78,0)	EDIST	Kunnat, Kuntayhtymä, Maakuntaliitto, Tiepiiri	MTR II, hankkeen kokonaiskust. 110,0
Valtatie 15 Kotka-Kouvola yhteysvälihankkeen edistäminen (yleissuunnitelma valmis)	Maakunta	vaihe 1 (44,0)	EDIST	Kunnat, Kuntayhtymä, Maakuntaliitto, Tiepiiri	MTR II, hankkeen kokonaiskust. 70,7 M€
Valtatie 6 Koskenkylä-Kouvola yhteysvälihankkeen 1. vaiheen loppuun saattaminen: - telematiikka välille Koskenkylä-Suvioja (1,5 M€) - Hevossuo-keltti yhteyden parantaminen	Elimäki, Kuusankoski, Kouvola		EDIST	Kunnat, Kuntayhtymä, Maakuntaliitto, Tiepiiri	Esiselvitys Tie- ja katuverkon kehittämisestä valtateilla 6 ja 12 käynnissä
Heinola-Kuusankoski -vesiväylä hankkeen edistäminen ja varautuminen Päijänne-Suomenlahti yhteyden kehittämiseen pitkällä aikavälillä.	Ylimaakunnallinen	(15,0)	EDIST	Kunnat, Kuntayhtymä, Maakuntaliitto	Kustannusarvio ja sisältö tarkentuu kesäkuun 2006 aikana
Kouvolan tavaratarapihan kehittämisen	Kouvola	(20,0)	EDIST	Kouvola, Maakuntaliitto, RHK	Hankkeen kokonaiskust. tarkentuu jatkosuunnittelussa
Kouvola-Kotka/Hamina akselipainojen korotus	Maakunta	(6,0)	EDIST	RHK	Tot. osana laajempaa hankekokonaisuutta (40 M€)
Kouvola-Pieksämäki rataosan tasonnosto	Ylimaakunnallinen		EDIST	Kouvola, Kuntayhtymä, Maakuntaliitto	Osa Kouvola-Kuopio tasonnostohanketta
SUUNNITTELU:					
Vt 6 Utin kohdan (Tykkimäki-Kaipiainen) yleissuunnitelman laatiminen	Kouvola		ESIS	Tiepiiri	Tykkimäki-Kaipiainen YVA, Utin osayleiskaava
Vt 6 Hevossuo-Tykkimäki (Kouvolan kohta) yleissuunnitelman tarkistaminen	Kouvola		ESIS	Tiepiiri	Esiselvitys Tie- ja katuverkon kehittämisestä valtateilla 6 ja 12 käynnissä
Vt 15 Kouvola (Heparo)-Valkeala välin toimenpideselvitys	Kouvola, Valkeala		ESIS	Tiepiiri	Yhteysvälin kehittämisselvitys
Kimola-Kuusankoski -vesityhteyden kehittämiseen liittyvät valmistelut ja tutkimukset	Kunnat		SU	Maakunta, Kunnat	
Bussi ja junaliikenteen aikataulujen yhteensovittaminen, suunnittelun käynnistäminen	kunnat		SU/TOT	Kunnat, Lääninhallitus	
Linja-autopysäkkien kehittämissuunnitelman määrittäminen ja laatutason toteut. 1. luokan pysäkeille	kunnat		SU/TOT	Kunnat, Tiepiiri, Lääninhallitus, Kuntayhtymä	Kytkeytyy mahdollisesti BUSTRIP-hankkeeseen
TOTEUTUS:					
Rataosan Lahti-Luumäki-Vainikkala tasonnosto - Nopeuden nosto ja akselipainojen korotus - Väilykyvyn parantaminen - Kouvolan henkilötarapihan järjestelyt	Itä, Kuusankoski, Kouvola, Elimäki	150,0	TOT	RHK	Kehittämishanke, MTR
Kouvola-Kotka/Hamina tasonnostojen poisto	Kouvola, Anjalankoski	3,5	TOT	RHK	Tasonnostot poistetaan 2007 loppuun mennessä
Kouvola-Kuusankoski päätysrakenteen uusiminen ja akselipainojen nostaminen	Kouvola, Kuusankoski	2,5	TOT	RHK	Ohjelmoitu 2007
Teollisuusraide Tykkimäkeen	Kouvola	1,2	TOT	Kouvola	Yleissuunnitelma
Kouvolan matkakeskuksen kehittäminen	Kouvola		TOT	Kouvola, RHK	Sisältyy osin Lahti-Vainikkala tasonnostohankkeeseen
Lahti-Kouvola-Kotka henkilöjunaliikenteen turvaavien toimenpiteiden toteuttaminen	Radanvarskumat		jatkuvaa	Kunnat, Lääninhallitus, maakuntaliitto	Yhteysvälin kehittämissuunnitelman (2005) toteut.

KOUVOLAN SEUDUN RAKENNUMUUTOSOHJELMA 07-13

Seutu EU:n tukialue

M:AHTI/KS RAKMUUTOSOHJ 07-13/ANNELI M-J/14.02.07